

Jaarverslag Nederlandse Filmkeuring 1998

Inhoudsopgave

- I Beleidsoverwegingen
- II De Filmkeuringen
- III Het Jaar In Cijfers
- IV De Leden
- V Het Dagelijks Bestuur
- VI De Algemene Vergaderingen
- Algemene Vergadering d.d. 16 april 1998
- Algemene Vergadering d.d. 26 november 1998
- VII Het Bureau
- VIII Landelijke Contacten
- IX Buitenlandse Contacten
- X Policy Considerations

Bijlagen

- 1. Relevante wettelijke bepalingen
- 2. Toelichtingen bij herkeuringen
- 3. Beleidslijnen 1997-1998
- 4. Persbericht 'A Clockwork Orange' en reacties
- 5. Agenda 'Fourth European Conference of Film (and Video) Regulators'
- 6. Agenda 'Youth Protection and Content Classification' (EU)
- 7. Agenda 'Protection of Children on the Net'
- 8. Classificaties 1998
- 9. Bezoeker Top 20

I Beleidsoverwegingen

Er bestaat zo langzamerhand bijna geen jaarverslag van de Nederlandse Filmkeuring waarin geen melding wordt gemaakt van een voorgenomen besluit tot opheffing. Echter, ondanks het feit dat in 1997 de beleidsnotitie 'Niet voor alle leeftijden' door een meerderheid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in hoofdlijnen positief werd ontvangen, blijft diezelfde politiek zich met enige 'scoringsdrift' met het thema geweld en media bezighouden. Vanuit verschillende politieke partijen blijft men roepen dat het nu maar eens afgelopen moet zijn met het geweld op de televisie, spreekt men zich uit tegen 'verspringering' in omroepland en pleit men voor het invoeren van een gedragscode voor de sector. Tijdens het algemeen overleg, waarin bovengenoemde beleidsnotitie besproken werd, pleitten de woordvoerders van PvdA, CDA en RPF voor een inbreng van de NFK bij

de totstandkoming van een nieuw instituut. Dientengevolge heeft een vertegenwoordiging van het bestuur van de NFK in 1998 deelgenomen aan de vergaderingen van het Audiovisueel Overlegplatform. Ondanks het feit dat de statuten, reglementen en de bestuurssamenstelling van het nieuwe instituut op hoofdlijnen min of meer vastgesteld waren, heeft de NFK zich tijdens genoemde overlegsituaties telkenmale coöperatief opgesteld. Door de geringe menskracht en middelen en het feit dat eind 1998 vrij snel een afronding plaats moest vinden, was de NFK niet in staat aan dit proces deel te nemen. De NFK zal ook in de toekomst bereid blijven constructief mee te denken, maar een basis van volstrekte gelijkwaardigheid is en blijft daarbij een voorwaarde. Verder heeft de NFK getracht zich, binnen de mogelijkheden die tot haar beschikking staan, in de meest brede zin in te zetten ten behoeve van kwalitatieve en eenduidige productinformatie voor jongeren, ouders en opvoeders. De NFK heeft zich overigens verbaasd over het feit dat de uitzendtijd van films en/of fragmenten uit films die de 12 jaar classificatie kregen, gehandhaafd bleef op 20.00 uur, terwijl de uitzendtijd van 16 jaar films/fragmenten verlegd werd naar 22.00 uur (was 21.00 uur). Graag had de NFK gezien dat de zogenaamde 12 jaar films/fragmenten naar een uitzendtijd van 21.00 uur waren gegaan. Ook binnen de Europese Unie werden de contacten en de samenwerking met de zusterorganisaties verstevigd. Een bekrachtiging hiervan vond nog eens plaats tijdens door de NFK georganiseerde bijeenkomst te Brussel in juni 1998. Tijdens dit treffen spraken de deelnemende organisaties uit de landen Zweden, Engeland, Frankrijk, België, Oostenrijk, Duitsland en Nederland zich nog eens nadrukkelijk uit voor een verdere samenwerking. Binnen een verenigd Europa zouden daarom eenduidige richtlijnen moeten komen voor wat betreft de verschillende schadelijke elementen in de media en de classificatie daarvan. De belangen van het kind dienen daarbij naar mening van de NFK voorop te staan. Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind dat in 1995 door

Nederland ondertekend werd, sluit hierop naadloos aan.

In 1998 organiseerde de NFK een unieke studiedag, tijdens welke de leden samen met jongeren uit het voortgezet onderwijs een film bekeken en met hen discussieerde over de leeftijdsclassificatie van films en het thema geweld en media in bredere zin. In het verlengde hiervan zette de NFK in samenwerking met de FSF (Freiwillige Selbstkontrolle Fernsehen) te Berlijn en de Europese School te België een media-educatieproject op, dat naar verwachting voor een breder publiek beschikbaar zal gaan komen. Uit beide voorgenoemde activiteiten is gebleken dat een goede samenwerking met deze doelgroep voor een geactualiseerde werkwijze van de NFK van belang is. Een verdere ontwikkeling c.q. uitbouw op dit punt is naar mening van de NFK wenselijk en noodzakelijk. Graag maak ik van de gelegenheid gebruik langs deze weg een woord van waardering uit te spreken voor de veertig leden van de Nederlandse Filmkeuring. Mede dankzij hun inzet blijft de Nederlandse Filmkeuring een levende organisatie, die zich voortdurend inzet voor een goede kwalitatieve en eenduidige productinformatie. Met genoegen breng ik dit jaarverslag onder uw aandacht.

Egbert W. Vleeming, voorzitter

II De filmkeuringen

Volgens de Wet op de Filmvertoningen, die met ingang van 1 februari 1998 j.l. is aangescherpt (het tijdstip 21.00 uur voor een 16 jaar en ouder film wordt 22.00 uur) mogen in een openbare voorstelling toegankelijk voor personen beneden de leeftijd van twaalf respectievelijk zestien jaar, uitsluitend films worden vertoond die als zodanig door de Nederlandse Filmkeuring zijn toegelaten. Indien een omroepvereniging besluit een bioscoopfilm uit te zenden, is artikel 53 van de Mediawet van toepassing (zie bijlage 1). De Filmkeuring beoordeelt of een haar ter keuring voorgelegde film al dan niet schadelijk is te achten voor genoemde leeftijdsgroepen. Voor elke dag dat er gekeurd wordt, stelt de directeur aan de

hand van een matrix een keuringscommissie van vijf personen samen, die haar eigen voorzitter (m/v) kiest.

In 1998 kwamen 66 keuringscommissies in vergadering bijeen (67 in 1997, 72 in 1996); bovendien vergaderde de herkeuringscommissie acht keer, waarvan vijf maal voor het herbeoordelen van een feature/hoofdfilm.

Intern aangevraagde herkeuring:

(98/035) Welcome to Sarajevo (feature) van 16 jaar naar 12 jaar
(98/194) Abeltje (teaser) van 12 jaar naar AL

Extern (distributiemaatschappij) aangevraagde herkeuringen:

(98/001) Starship Troopers (feature) van 16 jaar naar 16 jaar
(98/163) The Horse Whisperer (feature) van 12 jaar naar 12 jaar
(98/189) The House of Yes (feature) van 12 jaar naar 12 jaar
(98/200) Saving Private Ryan (feature) van 16 jaar naar 16 jaar
(98/270) Blade (commercial) van 16 jaar naar 16 jaar
(98/271) Halloween H20 (commercial) van 16 jaar naar 16 jaar
Voorts is er in 1998 één film opnieuw geclassificeerd t.b.v. re-release.
(98/130) Grease (feature) AL (in 1978 ook AL)

(zie bijlage 2: toelichtingen herkeuringscommissie)

Een herkeuring kan worden aangevraagd door ten minste twee leden van de desbetreffende keuringscommissie, dit indien zij overwegende bezwaren hebben tegen de uitslag. Ook de verhuurder van een ter keuring aangeboden film kan in beroep gaan. Aan een herkeuring nemen geen leden deel die bij de keuring van de desbetreffende film betrokken zijn geweest. Gebruikelijk is geworden, na een experiment van twee jaar, dat de voorzitter (m/v) van de eerste keuringscommissie en een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven/distributeur afzonderlijk een mondelinge toelichting geven aan de herkeuringscommissie alvorens die overgaat tot een definitieve vaststelling van de leeftijds-categorie. De uitspraak van de herkeuringscommissie treedt in de plaats van die van de keuringscommissie. De samenstelling van de herkeuringscommissie is op 31 december 1998 als volgt:

Dhr. E. Vleeming (voorzitter q.q.).
Dhr. A. de Boer
Dhr. A. Hover
Dhr. P. van Luik
Mw. P. Mulder
Mw. C. van Oenen
Secretaris: dhr. C.N. Crans

De samenstelling van de plaatsvervangend herkeuringscommissie is op 31 december 1998 als volgt:
Mw. F. Assink (voorzitter q.q.)
Mw. E. Houben-Evers
Dhr. R. Korthals Altes
Mw. R. Kröner
Mw. I. Monyé-v.d. Zwan
Dhr. R. de Vries
Mw. H. v.d. Wind-Sedee
Secretaris: dhr. C.N. Crans

In de ter keuring aangeboden films zijn geen coupures aangebracht: een uitgangspunt dat al vanaf 1982 van toepassing is in Nederland (zie ook beleidslijnen 97-98 - bijlage 03). Het 'vierkantje' om de AL-vierkant-aanduiding wordt geplaatst zodra de commissieleden – unaniem – van mening zijn dat het vertoonde een 'familievriendelijke' film is, met andere woorden een film voor het héle gezin betreft. Het wordt ervaren als een positief 'waardeoordeel', dat in 1998 tien maal officieel werd toegekend (twee maal in 1997, zeven maal in 1996).

AL-vierkant films van 1998:

(98/004) Flubber (feature-NL)
(98/111) Air Bud (feature)
(98/134) De Kleine Pinguin (feature)
(98/139) Het Grote Panda Avontuur (feature)
(98/146) A Troll in Central Park (feature)
(98/150) Shiloh (feature)
(98/158) Apenstreken (feature)
(98/207) The Parent Trap (feature)
(98/228) Freddy the Frog (feature)
(98/241) The Parent Trap (feature-NL)

De laatste jaren ontstaat tijdens het classificeren van speelfilms geregeld de discussie omtrent de vraag 'is de reikwijdte van het begrip Alle Leeftijden heden ten dage nog hanteerbaar'? Wettechnisch betekent het hanteren van het begrip 'Alle Leeftijden' (AL) dat een speelfilm of trailer niet schadelijk is voor personen tussen 0 en 12 jaar. Uit pedagogisch-didactisch opzicht is dit echter een opvoedkundige ontwikkelingsperiode periode waarin het kind

zich ontwikkelt tot jonge adolescent. Voor het werk van de Nederlandse Filmkeuring betekent het dat het uitgangspunt 'zo min mogelijk films onthouden aan jongeren' haaks komt te staan op het zeker zo belangrijke wettelijke principe 'schadelijkheid van beeldmateriaal'. In de praktijk wordt de Nederlandse Filmkeuring echter de laatste jaren geregeld geconfronteerd met films die elementen bevatten die tot de leeftijdskeuze van 12 jaar en ouder leiden om jonge kinderen de noodzakelijke bescherming te bieden. Een wetswijziging van de Wet op de Filmvertoningen (1977) is een voor de hand liggende optie, waarbij gedacht kan worden aan het invoeren van een leeftijdscategorie van 07 jaar en ouder, hetgeen ook in andere Europese landen het geval is. Uit praktische overwegingen is gekozen voor een directe aanpak die op korte termijn uitvoerbaar is en voor de doelgroep (ouders en jongeren) heldere informatie verschaft (zie PG-model in de UK, VS en Australië). Een eerste aanzet is in dit beleidsjaar zichtbaar, zowel inhoudelijk door middel van themadagen met de commissieleden en jongeren, als bij het toepassen ervan bij een aantal geclassificeerde speelfilms.

AL-driehoekfilms in 1998:

(98/198) Small Soldiers (feature)
(98/220) Madelief (feature)
(98/246) Antz (feature)
(98/266) Abeltje (feature)
(98/272) The Prince of Egypt (feature)
(98/280) La Vita   Bella (feature)
(98/282) Meet Joe Black (feature)
(98/283) A Bug's Life (feature)
(98/292) The Mighty (feature)
(98/294) The Prince of Egypt (feature-NL)

12 jaar driehoeksfilms in 1998:
(98/255) Winter '89 (feature)

III Het jaar in cijfers

In 1998 werden 232 nieuwe films uitgebracht, waarvan 105 met 10 of meer kopieën. In 1997 werden 227 bioscoopfilms uitgebracht, waarvan 94 met 10 of meer kopieën. In 1998 waren er in totaal 20,1 miljoen bioscoopbezoeken afgelegd t.o.v. 18,9 miljoen in 1997.

Aanbod

Jaar	Hoofdfilms/ TV Films		Shorts/ Teasers	Trailers	Commercials/ Promo's/ Specials	Herkeu- ringen	Totaal
1998	124		6	77	92	8	299
1997	115	6	2	108	58	7	289
1996	120	24	1	109	40	6	300
1995	111	6	0	100	0	13	230
1994	110	2	1	97	0	13	223

Aanbod maatschappijen

UIP = 61

Polygram = 48

Warner Bros. = 45

Buena Vista = 42

RvPP = 39

RCV = 36

Columbia = 29

SBS 6 = 7

20th Century = 2

Diversen = 7

Totaal aantal minuten geclassificeerd = 13.847 min.

Hoofdfilms naar classificatie

Jaar	AL (vierk.)	AL (drieh.)	AL	12	12 (drieh.)	16
1998	9	10	47	39	1	17
1997	2	0	59	32	0	18

IV De leden

De Nederlandse Filmkeuring bestaat uit ten minste 20 en ten hoogste 40 leden, te benoemen door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Leden moeten ten minste 18 jaar zijn, worden benoemd voor ten hoogste vier jaar en kunnen niet meer dan twee keer worden herbenoemd. Vacatures worden openbaar gemaakt. Aan het einde van het verslagjaar waren de volgende personen (36) lid van de Nederlandse Filmkeuring:

Naam	Plaats
Mw. F. Assink-Aben	Alphen a/d Rijn
Dhr. R. Bal	Roosendaal
Dhr. A. de Boer	Zwolle
Dhr. H. Castillion	Rotterdam
Mw. I. Geerts-Seijkens	Gemert
Mw. S. Hansler	Rotterdam
Mw. N. de Heer	Amsterdam
Me. E. Houben-Evers	Bussum
Dhr. A. Hover	Maastricht
Mw. M. Jurrjens	Spijkenisse
Mw. E. Koopmans	Maarssenbroek
Dhr. R. Korthals Altes	Rotterdam
Mw. R. Kröner	Enschede
Mw. J. Linssen	Den Haag
Dhr. P. van Luik	Den Haag
Mw. J. Möhring-van Vondelen	Zoetermeer
Mw. I. Monye-van der Zwan	Oisterwijk
Mw. P. Mulder	Delft

Mw. C. van Oenen	Dalfsen
Mw. R. Olthuis-Ten Tije	Wierden
Mw. I. van Pinxten	Utrecht
Mw. T. van der Poorten-Swensen	Voorburg
Dhr. H. Pouls	Venray
Mw. A. Roijaards	Amsterdam
Dhr. D. van Rossen	Dedemsvaart
Mw. A. Smit	Rotterdam
Dhr. A. Tarimer	Oss
Dhr. O. van Tilburg	Nijmegen
Dhr. W. van der Veen	Amersfoort
Dhr. E. Vleeming	Zoetermeer
Dhr. R. de Vries	Deventer
Dhr. J. de Werdt	Weert
Dhr. M. Wichgers	Zuidwolde
Dhr. J. van Willigen	Groningen
Mw. H. van der Wind-Sedee	Rotterdam
Dhr. T. Zijlstra	Mol / België

De Nederlandse Filmkeuring bestaat eind 1998 uit 19 vrouwelijke en 17 mannelijke leden, waarvan 12 in de leeftijdsgroep 18-30 jaar, 10 in de leeftijdsgroep 31-40 jaar, 10 in de leeftijdsgroep 41-50 jaar en 4 in de leeftijdsgroep 51+ jaar. Er zijn op 31 december 1998 vier vacatures.

De leden komen uit verschillende levensbeschouwelijke en maatschappelijke stromingen. Zij zijn opgeleid en/of werkzaam op verschillende terreinen van deskundigheid betreffende jeugd of film. Getracht wordt een zo evenredig mogelijke vertegenwoordiging naar sekse, leeftijdsgroep en regio te bewerkstelligen.

V Het dagelijks bestuur

Het Dagelijks Bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding van de Nederlandse Filmkeuring. Binnen het Dagelijks Bestuur is de voorzitter in de eerste plaats verantwoordelijk voor de inhoudelijke kant van de activiteiten, waarbij wordt verwacht dat hij – in nauw overleg met de secretaris-directeur – eenheid in het beleid wordt verwezenlijkt. De voorzitter leidt ook de bijeenkomsten van de herkeuringscommissie.

De leden van het Dagelijks Bestuur worden door en uit de Algemene Vergadering benoemd. De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris-directeur worden benoemd door de minister van VWS; de secretaris is ambtshalve directeur van het bureau.

De samenstelling van het Dagelijks Bestuur van de Nederlandse Filmkeuring was aan het eind van 1998 als volgt:

Voorzitter – dhr. E.W. Vleeming
Plv. voorzitter – mw. F.D. Assink-Aben
Lid – mw. J.H.P.M. Möhring-van Vondelen
Lid – mw. I. van Pinxten
Lid – mw. A. Roijaards
Lid – dhr. J.H. van Willigen
Secretaris – dhr. C.N. Crans
Het Dagelijks Bestuur kwam zeven maal in vergadering bijeen (exclusief projectbijeenkomsten en spoedoverleg) en hield zich bezig met de voorbereiding en uitwerking van alle zaken waarvan in dit verslag melding wordt gemaakt.

VI De algemene vergadering

De Nederlandse Filmkeuring komt tweemaal per jaar bijeen en vormt dan – als zodanig in de Wet op de filmvertoningen omschreven – 'de Algemene Vergadering'.

Voorjaarsvergadering van de Nederlandse Filmkeuring op donderdag 16 april 1998 in Den Haag.

De Wet op de Filmvertoning vermeldt dat er 'een Nederlandse Filmkeuring is, gevestigd te Den Haag' (1977). Na een gedwongen verhuizing naar Rijswijk in het midden van de jaren tachtig kan met grote tevredenheid worden vastgesteld dat de 'filmkeuring weer terug is waar ze hoort', zoals de nieuwe voorzitter van de Nederlandse Filmkeuring, de heer E.W. Vleeming, concludeert tijdens zijn maidenspeech.

De voorjaarsbijeenkomst van de Algemene Vergadering van Nederlandse Filmkeuring heeft een bijzonder karakter, gelet op het feit dat ook de officiële opening plaatsvindt van de nieuwe behuizing in de Koninklijke Bibliotheek

waarvoor de burgemeester van Den Haag, de heer drs. W. Deetman, is uitgenodigd. Daarnaast heeft het bestuur gemeend een Internationaal symposium 'Mediaclassificatie in nationaal en internationaal perspectief' te moeten organiseren.

De voorzitter van de Nederlandse Filmkeuring de heer E.W. Vleeming spreekt bij de opening de volgende woorden:

'Er zijn zaken tijdens een verhuizing waar moeiteloos afscheid van wordt genomen, maar de Nederlandse Filmkeuring verhuisde haar belangrijkste uitgangspunten mee: schadelijkheid, preventie, onafhankelijkheid en eenduidigheid (...) De Nederlandse Filmkeuring is van mening dat ten aanzien van de vormgeving van de schadepreventie de optimale belangen van het kind voorop dienen te staan, mede gelet op het geratificeerde Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1995). Het gaat in dit verband dus niet primair om de keuze tussen betutteling door de overheid en de vrijheid van de consument, maar om optimale behartiging van de belangen van het kind en de jongeren in onze samenleving.'

Vervolgens voeren vier internationale gasten het woord. Mw. A.K. Ageback, directeur Council on Media Violence, Zweden, benadrukt in haar speech het belang van (film) classificatie, productinformatie en media-educatie. De heer H.J. von Gottberg, directeur Freiwillige Selbstkontrolle Fernsehen, Duitsland houdt een pleidooi voor Europese samenwerking. De heer prof. dr. J. Groebel, Massacommunicatie, Universiteit van Utrecht licht uitvoerig zijn UNESCO onderzoek toe en mevrouw prof. dr. P. Valkenburg, Massacommunicatie, Universiteit van Amsterdam geeft aan dat naast de invloed van geweld ook het onderdeel angst bij kinderen negatieve invloed heeft op het welbevinden van jongeren.

Concluderend kan aan het einde van de bijeenkomst worden vastgesteld dat uit binnen- en buitenlands wetenschappelijk onderzoek inmiddels duidelijk en niet betwistbaar is gebleken dat kinderen en jongeren schade kunnen oplopen door het zien van beeldschermgeweld. Deze effecten kunnen als volgt worden samengevat:

- het leren van een agressieve houding en agressieve gedragspatronen;
- afstomping en
- toename van de angst zelf slachtoffer van geweld te worden en – het ver-

lengde daarvan – de toename van zg. zelfbeschermend gedrag en vergroot wantrouwen ten opzichte van anderen. Het gaat hier niet om vluchtige effecten!

Nu nog beweren dat een causaal verband tussen beeldschermgeweld en schadelijke invloeden op jongeren niet is bewezen, is een opzettelijke ontkenning van de uitkomsten van omvangrijk, grondig en langdurig wetenschappelijk onderzoek.

Najaarsvergadering van de Nederlandse Filmkeuring op donderdag 26 november 1998 in Den Haag.

De Algemene Vergadering heeft jl. maart aan het einde van haar werk-AV. besloten de leeftijdscategorie 'Alle Leertijden' aan een nader onderzoek te onderwerpen met daarbij als uitgangspunt meer nuances aan te kunnen brengen tijdens het classificeren van speelfilms voor de betreffende leeftijdsgroep. Binnen het Dagelijks Bestuur van de Nederlandse Filmkeuring heeft een kleine werkgroep het probleem nader geanalyseerd en men beoogt deze bijeenkomst te gebruiken om de achterliggende periode te evalueren.

Daarnaast wil men zich buigen over de criteria waaraan een film/trailer/commercial zou moeten voldoen om voor een 'PG-driehoek' in aanmerking te komen. Het uiteindelijke doel zou kunnen zijn te komen tot een checklist welke tijdens het classificeren van beeldend materiaal door de leden van de classificatiecommissie kan worden gebruikt bij het bepalen van het definitieve oordeel. De Algemene Vergadering stelt vast dat de lijst met criteria een eerste aanzet is, het proces een dynamisch karakter heeft en de eigen persoonlijke invulling van de individuele leden niet wordt aangetast.

De leden van de Nederlandse Filmkeuring hebben een groep middelbare scholieren uitgenodigd om gezamenlijk een speelfilm (opnieuw) te classificeren. Het betreft 'Welcome to Sarajevo' die in eerste instantie werd toegelaten voor 16 jaar en ouder, maar na herkeuring op 12 jaar en ouder werd geclassificeerd. Na de viewing is de speelfilm aan de hand van stellingen en vragen uitvoerig bediscussieerd.

Persbericht: Jongeren in discussie met Nederlandse Filmkeuring

'Tijdens het middagprogramma van de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Filmkeuring die vandaag in Den Haag werd gehouden, hebben

leden van de Filmkeuring samen met een 2e klas HAVO/VWO van het Stedelijk College te Zoetermeer de film 'Welcome to Sarajevo' bekeken.

Na afloop van de film discussieerden de leden van de Filmkeuring met de leerlingen over classificatie van films in het algemeen, de classificatie van deze film in het bijzonder, leeftijdscategorieën, schadelijkheidscriteria etc. Doel van de middag was om een beeld te krijgen van wat jongeren – voor wie de classificatie van films uiteindelijk bedoeld is – hier zelf van vinden.

Uit de discussie bleek o.a. dat de leerlingen, die zelf rond de veertien waren, van mening zijn dat kinderen ongeveer vanaf hun twaalfde zelf in staat zijn om te beslissen naar welke film ze gaan.

Dit was vaak wel afhankelijk van het kind zelf: het ene kind van 12 kan dit beter dan het andere kind. Toch bleek dat de leerlingen het erg prettig vinden dat er een instituut bestaat dat films classificeert, omdat ze zo een indruk krijgen wat ze van een film kunnen verwachten. Wel zouden ze graag meer informatie over de inhoud willen hebben, bijvoorbeeld in de vorm van toelichtende zinnen en/of symbolen.

Omdat ze zelf bijna nooit de filmcladders in de kranten bekijken, vinden ze visuele informatie (waaronder trailers) heel belangrijk.

De leeftijdsclassificaties die de kinderen zelf aan de film 'Welcome to Sarajevo' toekenden, verschilden. De meesten kozen voor 16 jaar, anderen voor 14 (maar deze leeftijdscategorie bestaat wettelijk niet). Met de oplossing die de Filmkeuring had gekozen, 12 jaar met een driehoekje en een extra waarschuwingsszin, waren de meesten het eens. Wat de kinderen het meest aangrijpt in films is realistisch geweld en geweld tegen dieren en baby's, omdat zij zich niet kunnen verweren. Ook bleken zij films in de bioscoop erger te vinden dan op video of televisie, omdat je dan in het donker zit en het geluid veel harder staat.

De meest opmerkelijke uitspraak van de dag was dat een aantal kinderen van mening was dat er ook een Filmkeuring voor 65-plussers zou moeten zijn, omdat hun hart niet teveel kan verdragen...

Ten slotte hebben de leden met bijzondere belangstelling kennis genomen van het verslag dat de secretaris-directeur heeft gemaakt naar aanleiding van zijn werkbezoek/conferenties in Australië en de contacten die er zijn ontstaan op

Europees niveau. Ten aanzien van het laatste punt is vermeldenswaardig de aanwezigheid van vertegenwoordigers van de Belgische Filmkeuring tijdens de najaarsbijeenkomst van de Algemene Vergadering.

VII Het bureau

Het bureau, dat ambtelijk aan de Nederlandse Filmkeuring is toegevoegd, behartigt de organisatorische en technische zaken, de secretariaatswerkzaamheden en de comptabele administratie. De directeur is hoofd van het bureau en is ambtshalve secretaris en comptabele van de Nederlandse Filmkeuring. Daarnaast adviseert hij ten aanzien van beleidsaangelegenheden, geeft algemene voorlichting, houdt lezingen/gastcolleges en is de contactpersoon, o.a. voor het opzetten, continueren en bewaken van de Europese samenwerking. De directeur is primair verantwoording verschuldigd aan het bestuur (art. 13, lid 2, Besluit op de Filmvertoningen). De bureaubezetting was aan het einde van 1998:

Directeur: Dhr. C.N. Crans (80%).

Adm. beleidsmedewerker: Mw. G.M.A. de Haan (60%).

Filmoperateur: Dhr. J. Hol (100%).

Fin. medewerker/boekhouding: Mw. S. Molina (100%)

Het bureau van de Nederlandse Filmkeuring wordt veelvuldig benaderd door derden, met name ouders, opvoeders, kinderen, leerkrachten en studenten met verzoeken om informatie. Daarnaast zijn er samenwerkingsverband met autoriteiten op het gebied van de media. De herkenbaarheid van het instituut is de afgelopen jaren enorm toegenomen. Het onafhankelijke oordeel wordt in hoge mate gewaardeerd en als uniek instrument ervaren.

VIII Landelijke contacten

Ten behoeve van de dagelijkse gang van zaken moet op ambtelijk niveau geregeld contact worden gelegd met de verschillende afdelingen van de Ministeries van VWS, Justitie en OC&W. Daarnaast ontstaan er voortdurend contacten met personen en organisaties die direct of indirect te maken hebben met het werkgebied van de Nederlandse Filmkeuring. Ook zijn de banden met de politiek in haar algemeenheid en individuele kamerleden sterk geactiveerd.

– februari Uitvoerig overleg met poli-

tievertegenwoordigers in Zwolle inzake de directe verantwoordelijkheid van de (bioscoop)ondernemer ten aanzien van de handhaving cq. tenuitvoerlegging van de toelaatbaarheid van jongeren beneden leeftijd van 16 jaar.

– februari De juridische druk van oud-voorzitter mr. O. Hammerstein op commerciële zenders om het begrip 'filmkeuring' niet meer te gebruiken tijdens de aankondiging van de speelfilms op televisie heeft het gewenste resultaat.

– februari Fracties van PvdA, RPF en CDA zijn bezorgd over de keuring van mediaproducten en stellen gezamenlijk schriftelijk vragen aan de staatssecretarissen van VWS en OC&W alsmede aan de minister van Justitie.

– maart Het bestuur van de Nederlandse Filmkeuring laat een persbericht uitgaan waarin zij haar grote zorg en verontrusting uitspreekt met betrekking tot de classificatie van speelfilms op televisie, met name door de commerciële zenders. Het wordt als 'zeer schokkend' ervaren dat RTL 5 om 20.30 uur de speelfilm 'A Clockwork Orange' uitzendt met de aankondiging 12 jaar en ouder. De maker van de film, regisseur Kubrick heeft zijn product in de UK een versijningsverbod opgelegd. (zie bijlage 4).

– april De media berichten uitvoerig over het internationale symposium dat werd gehouden ter gelegenheid van de opening van de nieuwe behuizing van de Nederlandse Filmkeuring in de KB te Den Haag; TV-West heeft een geslaagde special gemaakt.

– april Avrobode & Televizier schrijft een kritische beschouwing over het gegeven dat elke omroep zelf 'voor filmkeuring speelt' en de consument 'het boven de pet gaat'.

– april Gelet op het toezicht door het Commissariaat voor de Media op de naleving van artikel 53 van de Mediawet is er uitvoerig overleg aangaande de speelfilm Malcolm X (12 jaar en ouder) uitgezonden door de NPS – in twee delen – op zondagmiddagen.

– mei De secretaris-directeur van de Nederlandse Filmkeuring is een van de gastsprekers tijdens de congresdag TV-geweld in Hilversum.

– juni De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter wonen het 25-jarig bestaan bij van de NVPI als vereniging.

– juni Het Commissariaat zendt een afschrift van zijn schrijven aan de NPS waarin wordt melding gemaakt van het

besluit een bestuurlijke boete op te leggen wegens overtreding van artikel 53 van de Mediawet (oud) en het uitzenden van de speelfilm 'Malcolm X' (zie ook hierboven/februari).

– september Er ontstaat grote wrevel bij distributeur RCV naar aanleiding van de classificatie van de commercials voor de speelfilms 'Balde 'Halogeen H20' wanneer beide worden geclassificeerd voor 16 jaar en dus niet voor 22.00 uur mogen worden vertoond in de reclameblokken op tv.

– november Het (opnieuw) classificeren van de speelfilm 'Welcome to Sarajevo' samen met middelbare scholieren trekt veel aandacht in de media; TV-West maakt er wederom een pakkend item van.

– december Een delegatie van het bestuur is aanwezig bij de officiële benoeming van mw. prof. dr. P. Valkenburg als bijzonder hoogleraar Kind & Media aan de Universiteit van Amsterdam.

IX Buitenlandse contacten

Het beleidsjaar 1998 staat duidelijk in het teken van samenwerking op internationaal niveau: van werkvoorbereiding in de Europese Steering Group tot en met woordvoerderschap op de meeting van mediadeskundigen in Brussel. Daarnaast is de uitwisseling van de maandelijkse filmkeuringsuitslagen met de omringende landen voortgezet en de samenwerking met gelijkdenkende collegae geïntensiveerd. Uit onderzoek blijkt dat de verschillen tussen de keuringsresultaten minder ver uit elkaar liggen, hoewel er zeker sprake is van culturele nuances.

Ook dit jaar hebben de uitwisselingsprogramma's tussen de NFK (Den Haag) en de Duitse FSK (Wiesbaden) plaatsgevonden, echter verbreed en verdiept door ook de collegae van de Oostenrijkse 'Jugendcommission' uit Wenen erbij te betrekken. Opvallend feit is dat de verschillende classificaties van speelfilms tussen Duitsland en Nederland vrijwel zijn verdwenen!

Overzicht van NFK-activiteiten op Europees niveau

– 'Meeting European Steering Group of Film (and Video) Regulators' (voorbereiding internationale conferenties in Brussel), georganiseerd door de Nederlandse Filmkeuring op 27 en 28 maart 1998 in Den Haag; NFK vertegenwoordiging: de heer Crans (voorzitter bijeenkomst).

– 'Holland-Forum / Medien Forum', georganiseerd door de deelstaat Noordrijnland-Westfalen op 14 en 15 juni 1998 in Hurth (NOB-complex) en Keulen (Messe Gelände); NFK vertegenwoordiging: de heer Crans.

– 'Fourth European Conference of Film (and Video) Regulators', georganiseerd door de Nederlandse Filmkeuring op 23 en 24 juni 1998 in Brussel (zie bijlage 5); NFK vertegenwoordiging: mw. Assink-Aben, de heer Vleeming en de heer Crans (voorzitter bijeenkomst).

– Experts Meeting 'Youth protection and content classification', georganiseerd door de Europese Commissie/DG X op 25 juni 1998 in Brussel (zie bijlage 6); NFK vertegenwoordiging: de heer Vleeming en de heer Crans (inleider/gastspreker).

– Internationale Workshop - 'Protection Children on the Net / Is Self-Regulation the Solution?', georganiseerd door de Bertelsmann Stiftung op 26 juni 1998 in Gütersloh (Duitsland); NFK vertegenwoordiging: de heer Crans (zie bijlage 7).

– 'TV-Jugendschutz im Internationalen Vergleich', georganiseerd door Medientage '98 op 14 en 15 oktober 1998 in München; NFK vertegenwoordiging: de heer Crans (gastspreker).

– 'Meeting European Steering Group of Film (and Video) Regulators', (evaluatie Brussel) georganiseerd door de Nederlandse Filmkeuring op 20 en 21 november 1998 in Den Haag; NFK vertegenwoordiging: de heer Crans (voorzitter bijeenkomst).

Daarnaast heeft het bestuur van de Nederlandse Filmkeuring de secretaris-directeur gevraagd het Europese net-

Film	Nederland	Duitsland	Engeland	Frankrijk	Denemarken	Zweden
Armageddon	12	12	12	AL	15	11
Godzilla	12	12	PG	AL	11	11
Wild Things	16	16	18	AL	15	11
Titanic	12	12	12	AL	11	11
Starship Troopers	16	18	15	12	15	15
Copland	16	12	15	AL	15	15

werk verder in praktische zin te ontwikkelen. Het eerste concrete project krijgt thans vorm in samenwerking met 'Schola Europaea' in Brussel en de 'FSF' in Berlijn.

X Policy considerations

In the annual reports of the last few years we have more than once mentioned the intended abolishment of the Netherlands Board of Film Classification by the Government. However, despite the fact that in 1997 the petition 'Not for All Ages' was approved by the majority of Parliament, the same politicians are more than ever concerned with violence and media. Various political parties stand up against the overflow of violence on television and they even suggest a behavioural code for the television branche. While discussing the abovementioned petition the spokesmen from PvdA, CDA and RPF argued in favour of a new institute. As a consequence a delegation from the board of the NFK took part in the meetings of the Audiovisual Platform, which concerned itself with the preparation of such a new institute. Despite the fact that business guidelines, regulations and the company profile were more or less established, the NFK has always acted in a cooperative manner. By lack of manpower and means, and the fact that at the end of 1998 things had to be resolved fairly quickly, the NFK could no longer take part in the negotiations. However, in the future the NFK will of course be willing to contribute, though on an equal level.

In addition, the NFK has attempted to dedicate itself to qualitative and unambiguous product information for minors, parents and educators. The NFK has thus been amazed at the fact that the airtime for films and/or fragments, which were classified at 12 years, remained at 20.00, while the airtime for classifications of 16 years was changed from 21.00 to 22.00. The NFK would rather have seen the 12 year films/fragments moved from 20.00 to 21.00.

The contacts and cooperation between the NFK and other classification boards within the European Union were also tightened. One of the results was a meeting organized by the NFK in Brussels in June of 1998. During this convention the participating organisations from Sweden, England, France,

belgium, Austria and The Netherlands stressed the need for further cooperation. Within a united Europe unambiguous guidelines should be established with regard to various harmful elements in the media and its classification. The interest of the child, according to the NFK, is of the utmost importance. The Treaty regarding the Rights of the Child, which was signed by the Netherlands in 1995, is a step in the right direction.

In 1998 the NFK organized a unique day where classifiers, together with minors, watched a film, discussed the classification of films and the topic of violence and media. In cooperation with the German FSF (Freiwillige Selbstkontrolle Fernsehen) and the European School in Belgium the NFK also initiated a media-education project, which will hopefully be available for a larger audience. Both activities show that a good cooperation between the NFK and the target group is essential for the work of the NFK.

I also wish to take the opportunity to express my appreciation towards the forty classifying members of the Netherlands Board of Film Classification. Thanks to their energy the NFK remains a dynamic organisation, which will continue to dedicate itself to qualitative and unambiguous product information.

Egbert W. Vleeming, Chairman.

Bijlage 1 Relevante Wettelijke Bepalingen

Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden (1987)

Art. 7, lid 3: Voor het openbaren van gedachten of gevoelens door anderen dan in de voorgaande leden genoemde middelen heeft niemand voorafgaand verlot nodig wegens de inhoud daarvan, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. De wet kan het geven van vertoningen toegankelijk voor personen jonger dan zestien jaar regelen ter bescherming van de goede zeden.

Toelichting: De tweede volzin van het derde lid bevat een verdere beperkingsmogelijkheid ten aanzien van hetgeen in de eerste volzin van dat lid als recht is neergelegd. Die beperkingsmogelijkheid houdt in dat de wetgever regels kan stellen die voorzien in een preventief toezicht op vertoningen die toegankelijk zijn voor personen jonger dan 16 jaar, voor zover het gaat om de

bescherming van de goede zeden. Dit toezicht kan dus ook de inhoud van de vertoning betreffen. Met name valt te denken aan de keuring van films, bestemd voor jeugdigen. Het criterium van de bescherming van de goede zeden dient ruim te worden opgevat, zodat onder de bescherming van de goede zeden ook valt de bescherming van de zedelijke ontwikkeling van deze jeugdigen. Zo laat deze bepaling een keuring toe, die gericht is op de bescherming van personen jonger dan 16 jaar tegen sadistische vertoningen of tegen vertoningen van oorlogsgeweld.

Wet op de filmvertoningen

Wet van 5 januari 1977, Stb. 170, tot afschaffing van de filmkeuring voor volwassenen, invoering van een nieuw systeem van keuring voor jeugdigen, en intrekking van de bevoegdheid van de burgemeester ex artikel 221, lid 2, van de Gemeentewet.

Art. 2, lid 1: Er is een Nederlandse Filmkeuring, gevestigd te 's-Gravenhage, die tot taak heeft te beoordelen of de vertoning van een haar ter keuring voorgelegde film al dan niet schadelijk is te achten voor personen beneden de leeftijd van twaalf, onderscheidenlijk zestien jaar.

(Wet op de filmvertoningen, Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 102, W.E.J. Tjeenk Willink – Zwolle, 1979)

Mediawet

Houdende regels betreffende de verzorging van radio- en televisieprogramma's, de omroepbijdrage en de steunverlening aan persorganen, Artikel 53:

1. In een televisieprogramma bevatten de programma-onderdelen geen scènes die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van personen jonger dan zestien jaren ernstig zouden kunnen aantasten

2. In een televisieprogramma vangt de uitzending van programma-onderdelen die schade kunnen toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van personen jonger dan 12, onderscheidenlijk zestien jaren, niet aan voor 20.00 uur, onderscheidenlijk 22.00 uur.

3. Een programma-onderdeel als bedoeld in het tweede lid, wordt voorafgegaan door een akoestische waarschuwing of is gedurende de gehele uitzending herkenbaar aan een visueel symbool, waaruit blijkt dat het televi-

sieprogramma ongeschikt wordt geacht voor personen jonger dan twaalf, onderscheidenlijk zestien jaar.
Artikel 72, lid 3: Indien in een abonneeprogramma films of gedeelten van films worden uitgezonden die krachtens de Wet op de filmvertoningen niet zijn toegelaten voor vertoning aan personen beneden de leeftijd van twaalf, onderscheidenlijk zestien jaren, doet de verzorger van het abonneeprogramma hiervan in het programma mededeling direct vóór de aanvang van de uitzending van het betreffende programma-onderdeel.

Bijlage 2 Toelichtingen bij de herkeuringen

Titel: Starship Troopers (feature)

Nummer: 98/001

Datum: 7-1-1999

Maatschappij: Buena Vista

Regisseur: Paul Verhoeven

Speelduur: 2 uur 5 min.

Inhoud: Mensen en insecten slachten elkaar af in een ver weg gelegen toekomst.

Uitslag: 16

Toelichting: De keuringscommissie acht deze film niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 16 jaar wegens de aaneenschakeling van de zeer gewelddadige en gruwelijke scènes die zeer expliciet in beeld worden gebracht. Het gebruik maken van realistisch groepsgegedrag (zoals afdwingen en verheerlijken van dit geweld) zou kunnen leiden tot overmatige identificatie en intimidatie bij jongeren beneden de leeftijd van 16 jaar, hetgeen de commissie als schadelijk wil aanmerken.

Titel: Welcome to Sarajevo (feature, interne herkeuring)

Nummer: 98/035

Datum: 4-2-1999

Maatschappij: Buena Vista

Regisseur: Michael Winterbottom

Land: UK

Speelduur: 1 uur 38 min.

Inhoud: Verslag van de oorlog in Sarajevo door de ogen van een Britse reporter.

Uitslag: 12

Toelichting: De keuringscommissie acht deze film niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 12 jaar. Op grond van de gruwelijke oorlogsbeelden en het feit dat jonge kinderen in verwarring kunnen raken door het ontbreken aan voldoende begrip van het thema, acht de commissie de film

schadelijk voor jongeren onder de 12 jaar. De commissie beveelt ten zeerste aan bij publicatie het publiek te wijzen op het feit dat de film een aantal gruwelijke oorlogsbeelden bevat.

Titel: The Horse Whisperer (feature)

Nummer: 98/163

Datum: 15-7-1998

Maatschappij: Buena Vista

Regisseur: Robert Redford

Land: USA

Speelduur: 2 uur 45 min.

Inhoud: Moeder en dochter reizen na een tragisch ongeluk af naar een ranch om een gewond paard te laten behandelen door een paardentherapeut. Beiden raken onder de indruk van het leven op de ranch.

Uitslag: 12

Toelichting: De keuringscommissie acht deze film niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 12 jaar wegens een schokkende realistische scène aan het begin van de film en de mogelijk schadelijke psychologische lading van de film.

Titel: House of Yes (feature)

Nummer: 98/189

Datum: 7-8-1998

Maatschappij: RCV

Regisseur: Max Waters

Land: USA

Speelduur: 1 uur 23 min.

Inhoud: Door de Kennedy's geobserveerde familie speelt bizar rollenspel.

Uitslag: 12

Toelichting: De keuringscommissie acht deze film niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 12 jaar wegens de geestelijke beklemming, de constante geladen sfeer, de fatale afloop en de vormen van intimidatie. Het zichtbaar maken van de emotionele gevolgen van incest, heeft de commissie doen besluiten de herkeuring naar 12 jaar te laten gaan. De commissie is van mening dat voor jongeren tussen de 12 en 16 jaar het thema van de film voldoende hanteerbaar is en herkend zal worden als een abnormale situatie.

Titel: Abeltje (teaser, interne herkeuring)

Nummer: 98/194

Datum: 19-8-1998

Maatschappij: Warner Bros.

Regisseur: Ben Sombogaart

Land: NL

Speelduur: 1 min.

Uitslag: AL

Toelichting: De keuringscommissie acht

deze teaser na herkeuring toegelaten voor personen van alle leeftijden jaar.

Titel: Saving Private Ryan (feature)

Nummer: 98/200

Datum: 3-9-1998

Maatschappij: UIP

Regisseur: Steven Spielberg

Land: USA

Speelduur: 2 uur 47 min.

Inhoud: Tegen de gruwelijke achtergrond van de invasie in Normandië poogt een speciaal commando de enig overgebleven zoon van een Amerikaans gezin te redden.

Uitslag: 16

Toelichting: De keuringscommissie acht deze film niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 16 jaar wegens het op zeer indringende en realistische wijze in beeld gebrachte oorlogsgeweld (het sterven en (ver)moorden van mensen); de heftig sterk afwisselende emoties die indringend in beeld worden gebracht en versterkt worden door het geluid;

de heftige, sterk afwisselende emoties die bij kijkers worden opgewekt door de nagenoeg voortdurende confrontatie met de realistische beelden van verminking, dood, sterven, moorden en vermoord worden; de constante spanning zonder ontsnappingsmogelijkheden of rustpunten.

Titel: Blade (commercial)

Nummer: 98/270

Datum: 12-11-1998

Maatschappij: RCV

Speelduur: 2 min.

Uitslag: 16

Toelichting: De keuringscommissie acht deze commercial niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 16 jaar wegens de snel op elkaar volgende gewelddadige beelden, in combinatie met het opzweepende geluid en de zekere luchthartigheid waarmee deze fragmenten getoond worden.

Titel: Halloween H20 (commercial)

Nummer: 98/271

Datum: 12-11-1998

Maatschappij: RCV

Speelduur: 2 min.

Uitslag: 16

Toelichting: De keuringscommissie acht deze commercial niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 16 jaar wegens de combinatie van schrik- en angstaanjagende beelden, de gewelddadige fragmenten met messen en de continue spanning en dreiging.

Bijlage 3 Beleidslijnen 1998/1999.

De Nederlandse Filmkeuring stelt zich ten doel kinderen en jongeren zo min mogelijk films te onthouden; zulks echter nadrukkelijk onder handhaving van haar eerste doel; het voorkomen van redelijkerwijs te verwachten schade voor kinderen en jongeren ten gevolge van de vertoning van ter keuring voorgedragen films.

2 De Nederlandse Filmkeuring streeft naar een zo ruim mogelijke verspreiding van haar leeftijdsclassificaties en de bijbehorende toelichtingen; zij zoekt, onderhoudt en intensificeert daartoe contacten met in dit kader relevante instanties en personen.

3 Bij het classificeren van films zal er rekening mee worden gehouden dat individuele scènes slechts vanuit het geheel van de film beoordeeld moeten worden. De Nederlandse Filmkeuring zal in beginsel géén gebruik maken van haar recht om coupures in een film aan te brengen.

4 De Nederlandse Filmkeuring streeft – in samenwerking met onder andere de Nederlandse Federatie voor de Cinematografie – naar het hanteren van symbolen bij de leeftijds aanduiding, dit als aanwijzing voor het publiek.

5 Daar waar de Nederlandse Filmkeuring vanuit eigen optiek een bijdrage

kan leveren aan het welzijn van kinderen en jongeren, kan zij deelnemen aan activiteiten die op deze groepen zijn gericht. Hierbij genieten activiteiten die in brede zin met audiovisuele middelen te maken hebben de voorkeur.

6 Hoewel de Nederlandse Filmkeuring geen directe taak heeft ten aanzien van de niet-openbare vertoning van films zal de Filmkeuring – indien dit haar gewenst voorkomt – de minister van VWS wijzen op de ontwikkelingen in dit verband en ter zake advies geven. In beginsel is de Filmkeuring, waar gewenst en waar binnen haar doelstellingen mogelijk, bereid tot samenwerking met instanties en personen uit de videobranche en de televisie-sector.

7 Zo nodig en waar mogelijk zal de Nederlandse Filmkeuring onderzoek in relatie tot haar werkkterrein bevorderen.

8 Teneinde zich adequaat te kunnen inzetten voor de belangen van kinderen en jongeren, zal de Nederlandse Filmkeuring ernaar streven de Wet respectievelijk het Besluit op de filmvertoningen te doen wijzigen of te doen aanvullen waar de praktijk dit nodig of wenselijk maakt.

9 De Nederlandse Filmkeuring zal bij de uitvoering van haar taak overleg voeren met soortgelijke organisaties binnen de EU. Bovendien zal zij samenwerking met deze organisaties bevorderen.

Bijlage 4 Persbericht 'A Clockwork Orange' en reacties

Clockwork Orange row

An evening broadcast of Stanley Kubrick's *A Clockwork Orange* has outraged the Netherlands Board of Film Classifications (NFK). Commercial station RTL 5 broadcast the film on March 6 at 20:35. According to Dutch media law, programming aired before 20:00 must be suitable for viewers aged 12 and under. Before 22:00, programming must be cleared for viewers aged 16 years and under.

The NFK sets age classifications for films and film fragments. Material not classified by the NFK, in this case *A Clockwork Orange*, can be aired at the discretion of the broadcaster. The early time slot chosen for the violent film is 'a poignant example of the way some commercial broadcasters interpret their responsibility', according to the NFK. (Bron: TV World, april 1998)

De volgende bijlagen zijn niet afgedrukt in de Staatscourant:

– *Bijlage 5 Agenda 'Fourth European Conference of Film (and Video) Regulators'*

– *Bijlage 6 Agenda 'Youth Protection and Content Classification' (EU)*

– *Bijlage 7 Agenda 'Protection of Children on the Net'*

De bijlagen zijn na te lezen in de gedrukte versie van het jaarverslag.

Bijlage 8 Classificaties 1998**Films & trailers**

Titel	Distr.	Lengte	Class.	Nr.
14e Kippetje, Het	UIP	1 uur 27 min.	AL	98/211
14e Kippetje, Het (teaser)	UIP	1 min.	AL	98/196
A Bug's Life (trailer)	Buena Vista	1 min.	AL	98/039
Abeltje	Warner Bros.	1 uur 45 min.	AL (drie)	98/266
Abeltje (herkeuring teaser)	Warner Bros.	1 min.	AL	98/194
Abeltje (teaser)	Warner Bros.	1 min.	12 jaar	98/191
Abeltje (trailer)	Warner Bros.	2 min.	AL	98/168
Abeltje (trailer)	Warner Bros.	2 min.	AL	98/244
Afterglow, The	RCV	1uur 53 min.	AL	98/123
Air Bud	RCV	1 uur 35 min.	AL (vier)	98/111
Amistad	UIP	2 uur 3 min.	16 jaar.	98/037
Amistad (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/028
Anastasia (NL)	Columbia	1 uur 31 min.	AL	98/018
Antz	UIP	1 uur 21 min.	AL (drie)	98/246
Antz (trailer)	UIP	3 min.	AL	98/225
Arlington Road (trailer)	Polygram	2 min.	12 jaar	98/288
Armageddon	Buena Vista	2 uur 22 min.	12 jaar	98/149
Armageddon (trailer)	Buena Vista	3 min.	12 jaar	98/090
As Good As It Gets	Columbia	2 uur 15 min.	AL	98/040
Avengers, The	Warner Bros.	1 uur 27 min.	12 jaar	98/186
Avengers, The (special)	Warner Bros.	30 min.	AL	98/195
Avengers, The (trailer)	Warner Bros.	3 min.	12 jaar	98/087
Babe: Pig in the City	UIP	1 uur 34 min.	12 jaar	98/296
Babe: Pig in the City (trailer)	UIP	1 min.	AL	98/245
Babe: Pig in the City (trailer)	UIP	3 min.	AL	98/285
Barb Wire (promo)	SBS 6	3 min.	12 jaar	98/286
Big Lebowski, The (trailer)	Polygram	1 min.	AL	98/017
Big Lebowski, The	Polygram	1 uur 54 min.	12 jaar	98/075
Black Beauty	Warner Bros.	1 uur 25 min.	AL	98/157
Blazen tot Honderd	Cinemien	1 uur 15 min.	12 jaar	98/110
Blues Brothers 2000	UIP	2 uur	AL	98/098
Blues Brothers 2000 (trailer)	UIP	2 min.	AL	98/052
Boogie Nights (trailer)	Polygram	2 min.	12 jaar	98/030
Born to be Wild (Apenstreken)	Warner Bros.	1 uur 37 min.	AL (vier)	98/158
Borrowers, The	Polygram	1 uur 24 min.	AL	98/033
Borrowers, The (trailer)	Polygram	2 min.	AL	98/115
Box of Moonlight	RCV	1 uur 49 min.	12 jaar	98/142
Boxer, The	UIP	1 uur 49 min.	12 jaar	98/047
Boxer, The (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/025
Breakdown	Columbia	1 uur 30 min.	16 jaar.	98/059
Bug's Life, A	Buena Vista	1 uur 33 min.	AL (drie)	98/283
Bug's Life, A (trailer)	Buena Vista	1 min.	AL	98/257
Carpool	Warner Bros	1 uur 14 min.	AL	98/145
Ciclone, Il	Buena Vista	1 uur 32 min.	AL	98/108
City of Angels	Warner Bros.	1 uur 52 min.	12 jaar	98/138
City of Angels (trailer)	Warner Bros.	2 min.	AL	98/089
Deep Impact	UIP	1 uur 53 min.	12 jaar	98/124
Deep Impact (trailer)	UIP	4 min.	12 jaar	98/103
Deep Impact (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/067
Desperate Measures	RCV	1 uur 37 min.	16 jaar	98/094b
Die Hard (promo)	SBS 6	2 min.	12 jaar	98/247
Dr. Dolittle	Columbia	1 uur 24 min.	AL	98/187
Elizabeth (teaser)	Polygram	2 min.	AL	98/203
Elizabeth (trailer)	Polygram	3 min.	12 jaar	98/212

End Of Violence, The	RCV	1 uur 58 min.	12 jaar	98/023
Enemy of the State (trailer)	Buena Vista	3 min.	16 jaar	98/258
Ever After	Columbia	2 uur	AL	98/273
Fairy Tale, A True Story	Buena Vista	1 uur 35 min.	AL	98/064
Fallen (trailer)	Warner Bros.	2 min.	12 jaar	98/044
Flubber	Buena Vista	1 uur 31 min.	AL	98/003
Flubber (NL)	Buena Vista	1 uur 31 min.	AL (vier)	98/004
Freddy the Frog	RCV	1 uur 10 min.	AL (vier)	98/228
Free Willy III: The Rescue	Warner Bros.	1 uur 24 min.	AL	98/160
Gadjo Dilo	RCV	1 uur 39 min.	12 jaar	98/179
Gigantjes, De	Warner Bros.	1 uur 44 min.	AL	98/143
Gingerbread Man, The	Polygram	1 uur 50 min.	12 jaar	98/076
Gingerbread Man, The (trailer)	Polygram	2 min.	12 jaar	98/116
Godzilla	Columbia	2 uur 20 min.	12 jaar	98/183
Good Will Hunting	RCV	2 uur 3 min.	12 jaar	98/034
Grease (re-release)	UIP (NFK)	1 uur 48 min.	AL	98/130
Grease (trailer re-release)	UIP	2 min.	AL	98/083
Grease (trailer re-release)	UIP	2 min.	AL	98/118
Great Expectation	Columbia	1 uur 48 min.	AL	98/057
Grote Panda Avontuur, Het	Warner Bros.	1 uur 28 min.	AL (vier)	98/139
Hard Eight	RCV	1 uur 38 min.	12 jaar	98/074
Hard Rain	Polygram	1 uur 35 min.	16 jaar	98/084
Hard Rain (trailer)	Polygram	2 min.	12 jaar	98/082
Holy Man	Buena Vista	1 uur 56 min.	AL	98/291
Holy Man (trailer)	Buena Vista	3 min.	AL	98/259
Hope Floates	Columbia	1 uur 52 min.	AL	98/188
Horse Whisperer, The	Buena Vista	2 uur 45 min.	12 jaar	98/153
Horse Whisperer, The (herkeuring)	Buena Vista	2 uur 45 min.	12 jaar	98/163
Horse Whisperer, The (trailer)	Buena Vista	2 min.	AL	98/172
House of Yes	RCV	1 uur 23 min.	12 jaar	98/154
House of Yes, The (herkeuring)	RCV	1 uur 23 min.	12 jaar	98/189
Ice Storm, The	Buena Vista	1 uur 56 min.	12 jaar	98/147
Ice Storm, The (trailer)	Buena Vista	3 min.	AL	98/171
Jackal, The (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/024
Jackie Brown	RCV	2 uur 30 min.	16 jaar	98/056
Kiss The Girls (trailer)	UIP	2 min.	16 jaar	98/027
Kleine Pinguin, De	Warner Bros.	1 uur 13 min.	AL (vier)	98/134
Kleine Teun	Warner Bros.	1 uur 34 min.	12 jaar	98/105
Kleine Teun (trailer)	Warner Bros.	2 min.	12 jaar	98/092
Left Luggage	Polygram	1 uur 38 min.	AL	98/065
Left Luggage (trailer)	Polygram	2 min.	AL	98/051
Lethal Weapon 4 (trailer)	Warner Bros.	2 min.	12 jaar	98/167
Lethal Weapon IV	Warner Bros.	2 uur 02 min.	16 jaar	98/178
Lost in Space	RCV	2 uur 7 min.	12 jaar	98/129
Madelief	RCV	1 uur 24 min.	AL (drie)	98/220
Mafia!	Buena Vista	1 uur 25 min.	AL	98/174
Magic Sword, The (NL)	Warner Bros.	1 uur 25 min.	AL	98/148
Magische Zwaard, Het (trailer)	Warner Bros.	2 min.	AL	98/086
Man In The Iron Mask (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/026
Man in the Iron Mask, The	UIP	2 uur 8 min.	AL	98/061
Man Who Knew Too Little, The	Warner Bros.	1 uur 32 min.	AL	98/095
Man Who Knew Too Little, The (trailer)	Warner Bros.	2 min.	AL	98/091
Mask of Zorro, The	Columbia	2 uur 14 min.	12 jaar	98/221
Meet Joe Black	UIP	2 uur 56 min.	AL (drie)	98/282
Meet Joe Black (trailer)	UIP	4 min.	AL	98/263

Mercury Rising	UIP	1 uur 48 min.	16 jaar	98/104
Mercury Rising (trailer)	UIP	3 min.	16 jaar	98/077
Mercury Rising (trailer)	UIP	1 min.	12 jaar	98/100
Midnight in the Garden of Good and Evil	Warner Bros.	2 uur 30 min.	AL	98/049
Midnight In The Garden Of Good And Evil (tr)	Warner Bros.	2 min.	AL	98/043
Mighty, The	RCV	1 uur 38 min.	AL (drie)	98/292
Miserables, Les	Columbia	2 uur 20 min.	12 jaar	98/182
Money Talks	Polygram	1 uur 33 min.	12 jaar	98/006
Mortal Combat (promo)	SBS 6	4 min.	12 jaar	98/269
Mortal Kombat:				
Annihilation (trailer)	Polygram	2 min.	12 jaar	98/011
Mouse Hunt	UIP	1 uur 34 min.	AL	98/007
Mr. Magoo (trailer)	Buena Vista	2 min.	AL	98/013
Mrs. Brown	RCV	1 uur 40 min.	AL	98/019
Mrs. Brown (trailer)	RCV	5 min.	AL	98/021
Mulan	Buena Vista	1 uur 23 min.	AL	98/202
Mulan (NL)	Buena Vista	1 uur 24 min.	AL	98/215
Negotiator, The (trailer)	Warner Bros.	3 min.	12 jaar	98/208
Object of my Affection, The	Columbia	1 uur 39 min.	AL	98/164
Out of Sight	UIP	2 uur	12 jaar	98/197
Parent Trap, The	Buena Vista	2 uur 3 min	AL (vier)	98/207
Parent Trap, The (NL)	Buena Vista	2 uur 3 min.	AL (vier)	98/241
Parent Trap, The (trailer)	Buena Vista	3 min.	AL	98/206
Paulie, A Parrot's Tale (NL)	UIP	1 uur 29 min.	AL	98/161
Payback (trailer)	Warner Bros.	2 min.	16 jaar	98/088
Perfect Circle	C.F.C.	1 uur 45 min.	16 jaar	98/085
Perfect Murder, A (trailer)	Warner Bros.	2 min.	12 jaar	98/166
Perfect Murder, A (trailer)	Warner Bros.	2 min.	16 jaar	98/209
Picture Perfect	Columbia	1 uur 39 min.	AL	98/107
Pijnbank, De	Shooting Star	1 uur 43 min.	12 jaar	98/199
Pippi Langkous (1998) (trailer)	Polygram	2 min.	AL	98/050
Pippi Langkous	Polygram	1 uur 16 min.	AL	98/080
Poolse Bruid, De	RCV	1 uur 27 min.	12 jaar	98/073
Postman, The	Warner Bros.	2 uur 52 min.	16 jaar.	98/041
Postman, The (special)	Warner Bros.	22 min.	AL	98/016
Practical Magic	Warner Bros.	1 uur 43 min.	12 jaar	98/295
Practical Magic (teaser)	Warner Bros.	1 min.	AL	98/240
Primary Colors	RCV	2 uur 20 min.	AL	98/112
Prince of Egypt, The	UIP	1 uur 37 min.	AL (drie)	98/272
Prince of Egypt, The (NL)	UIP	1 uur 37 min.	AL (drie)	98/294
Prince of Egypt, The (trailer)	UIP	2 min.	AL	98/102
Prince of Egypt, The (trailer)	UIP	4 min.	AL	98/234
Proposition, The (trailer)	Polygram	2 min.	AL	98/117
Psycho (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/284
Rainmaker, The	UIP	2 uur 11 min.	12 jaar	98/062
Rainmaker, The (trailer)	UIP	2 min.	AL	98/101
Real Blond, The	RCV	1 uur 43 min.	AL	98/132
Red Corner	UIP	1 uur 59 min.	16 jaar	98/097
Return to Paradise (trailer)	Polygram	3 min.	12 jaar	98/201
Road Runner (special)	Warner Bros.	6 min.	AL	98/137
Ronin	UIP	2 uur	16 jaar	98/254
Ronin (special)	UIP	20 min.	12 jaar	98/253
Ronin (trailer)	UIP	2 min.	16 jaar	98/264
Rugrats (trailer)	UIP	2 min.	AL	98/262
Saving Private Ryan	UIP	2 uur 47 min.	16 jaar	98/193
Saving Private Ryan (herkeuring)	UIP	2 uur 47 min.	16 jaar	98/200
Saving Private Ryan (trailer)	UIP	2 min.	AL	98/177
SBS 6 (promo's)	SBS 6	4 min.	div.	98/031
Serengeti Symphony	Buena Vista	1 uur 22 min.	AL	98/229

Serengeti Symphony (trailer)	Buena Vista	2 min.	AL	98/204
Seven (promo)	SBS 6	5 min.	16 jaar	98/251
Shiloh	Warner Bros	1 uur 28 min	AL (vier)	98/150
Shooting Fish (trailer)	Polygram	2 min.	AL	98/029
Siberia (trailer)	Warner Bros.	2 min	12 jaar	98/190
Six Days, Seven Nights	Buena Vista	1 uur 39 min.	AL	98/152
Small Soldiers	UIP	1 uur 47 min.	AL (drie)	98/198
Small Soldiers (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/176
Small Soldiers (trailer)	UIP	2 min.	AL	98/233
Snake Eyes	Buena Vista	1 uur 35 min	16 jaar	98/217
Snake Eyes (trailer)	Buena Vista	2 min.	12 jaar	98/170
Soldier (teaser)	Warner Bros.	1 min.	16 jaar	98/267
Spawn (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/053
Species 2 (trailer)	UIP	2 min.	12 jaar	98/127
Sphere (trailer)	Warner Bros.	2 min.	12 jaar	98/042
Starship Troopers (herkeuring)	Buena Vista	2 uur 05 min.	16 jaar	98/001
Still Crazy	Columbia	1 uur 39 min.	AL	98/279
Sweet Hereafter, The	RCV	1 uur 48 min.	AL	98/022
Taxi	RCV	1 uur 27 min.	AL	98/232
The Rainmaker (trailer)	UIP	3 min.	12 jaar	98/066
There is Something About Mary	Columbia	1 uur 56 min	AL	98/214
Thousand Acres, A	Polygram	1 uur 43 min.	12 jaar	98/015
Thousand Acres, A (trailer)	Polygram	2 min.	AL	98/119
Titanic	Columbia	3 uur 10 min.	12 jaar	98/009
Troll in Central Park, A	Warner Bros	1 uur 28 min	AL (vier)	98/146
True Lies (promo)	SBS 6	4 min.	12 jaar	98/260
Truman Show, The	UIP	1 uur 40 min.	12 jaar	98/120
Truman Show, The	UIP	3 min.	AL	98/159
Twilight (trailer)	UIP	3 min.	12 jaar	98/297
Unlawful Entry (promo)	SBS 6	4 min.	12 jaar	98/274
US Marshalls	Warner Bros.	4 min.	12 jaar	98/094a
Velvet Goldmine	RCV	2 uur	12 jaar	98/155
Visiteurs, Les	Buena Vista	1 uur 55 min.	AL	98/121
Vita e Bella, La	RCV	1 uur 50 min.	AL (drie)	98/280
Wag the Dog	Polygram	1 uur 35 min.	AL	98/079
Wag the Dog (trailer)	Polygram	3 min.	AL	98/096
Wedding Singer, The	Polygram	1 uur 35 min.	AL	98/144
Wedding Singer, The (trailer)	Polygram	3 min.	AL	98/136
Welcome to Sarajevo	Buena Vista	1 uur 38 min.	16 jaar	98/014
Welcome To Sarajevo (herkeuring)	Buena Vista	1 uur 38 min.	12 jaar	98/035
Welcome To Sarajevo (trailer)	Buena Vista	2 min.	12 jaar	98/012
What Dreams May Come	Polygram	1 uur 43 min.	12 jaar	98/265
What Dreams May Come (trailer)	Polygram	2 min.	12 jaar	98/230
Wild Things	Columbia	1 uur 48 min.	16 jaar	98/135
Wings of a Dove	RCV	1 uur 38 min.	AL	98/046
Winter '89	Buena Vista	1 uur 30 min.	12 (drie)	98/255
Winter '89 (trailer)	Buena Vista	2 min.	12 jaar	98/256
Winter Guest, The	Three Lines	1 uur 46 min.	AL	98/002
X-Files: The Movie	Columbia	1 uur 59 min.	12 jaar	98/175

Commercials

Titel	Distr.	Lengte	Class.	Nr.
Amistad (comm)	UIP	23 min.	div.	98/048
Armageddon (comm.)	Buena Vista	2 min.	12 jaar	98/113
Armageddon (comm.)	Buena Vista	3 min.	div.	98/140

Blade (comm.)	RCV	2 min.	16 jaar	98/248
Blade (herkeuring comm.)	RCV	2 min.	16 jaar	98/270
Canal+ (comm.)	FHV/BBDO	43 sec.	AL	98/008
Canal+ (comm.)	Canal+	15 min.	AL	98/072
Canal+ (comm.)	HK&Y	1 min.	AL	98/277
Deep Impact (comm.)	UIP	10 min.	div.	98/114
Enemy of the State (comm.)	Buena Vista	10 min.	12 jaar	98/278
Godzilla (comm.)				
Rabobank I)	Columbia	2 min.	12 jaar	98/226
Godzilla (comm.)				
Rabobank II)	Columbia	3 min.	AL	98/231
Godzilla (comm. The Box)	Columbia	2 min.	12 jaar	98/227
Godzilla: Chance (comm.)	Columbia	1 min.	12 jaar	98/223
Godzilla: Positive (comm.)	Columbia	1 min.	AL	98/224
Godzilla: You Can't Run (comm)	Columbia	1 min.	12 jaar	98/222
Good Will Hunting (comm.)	RCV	1 min.	AL	98/058
Halloween H20 (comm.)	RCV	2 min.	16 jaar	98/238
Halloween H20 (herkeuring comm.)	RCV	2 min.	16 jaar	98/271
I Know What You Did				
Last Summer (comm.)	Columbia	20 sec.	AL	98/055
Jackie Brown (comm.)	RCV	20 sec.	AL	98/126
Mask of Zorro, The (comm.)	Columbia	10 min.	AL	98/276
Mask of Zorro, The (comm.)	Columbia	2 min.	AL	98/290
Miserables, Les (comm.)	Columbia	20 sec.	AL	98/205
Movie Factory	RvPP	17 min.	div.	98/005
Movie Factory	RvPP	13 min.	AL	98/010
Movie Factory	RvPP	6 min.	AL	98/020
Movie Factory	RvPP	9 min.	div.	98/032
Movie Factory	RvPP	10 min.	AL	98/038
Movie Factory	RvPP	7 min.	AL	98/045
Movie Factory	RvPP	14 min.	AL	98/054
Movie Factory	RvPP	13 min.	AL	98/060
Movie Factory	RvPP	4 min.	AL	98/063
Movie Factory	RvPP	1 min.	AL	98/081
Movie Factory	RvPP	4 min.	AL	98/093
Movie Factory	RvPP	25 min.	div.	98/099
Movie Factory	RvPP	4 min.	div.	98/106
Movie Factory	RvPP	12 min.	AL	98/109
Movie Factory	RvPP	16 min.	AL	98/125
Movie Factory	RvPP	14 min.	div.	98/133
Movie Factory	RvPP	17 min.	div.	98/141
Movie Factory	RvPP	22 min.	AL	98/151
Movie Factory	RvPP	17 min.	AL	98/156
Movie Factory	RvPP	8 min.	AL	98/162
Movie Factory	RvPP	9 min.	AL	98/173
Movie Factory	RvPP	14 min.	AL	98/180
Movie Factory	RvPP	15 min.	AL	98/184
Movie Factory	RvPP	13 min.	AL	98/192
Movie Factory	RvPP	14 min.	AL	98/216
Movie Factory	RvPP	8 min.	div.	98/218
Movie Factory	RvPP	4 min.	AL	98/219
Movie Factory	RvPP	5 min.	AL	98/237
Movie Factory	RvPP	3 min.	AL	98/242
Movie Factory	RvPP	6 min.	AL	98/243
Movie Factory	RvPP	5 min.	AL	98/250
Movie Factory	RvPP	6 min.	AL	98/252
Movie Factory	RvPP	9 min.	AL	98/261
Movie Factory	RvPP	13 min.	AL	98/268
Movie Factory	RvPP	4 min.	AL	98/275

Movie Factory	RvPP	11 min.	div.	98/281
Movie Factory	RvPP	7 min.	AL	98/287
Movie Factory	RvPP	6 min.	AL	98/293
Movie Factory	RvPP	9 min.	AL	98/298
Mr. Magoo	Buena Vista	1 uur 25 min.	AL	98/036
Out of Sight (comm.)	UIP	1 min.	AL	98/213
Red Corner (comm.)	UIP	5 min.	12 jaar	98/128
Romeo & Juliet (comm.)	20th Century	4 min.	div.	98/122
Saving Private Ryan	UIP	2 min.	12 jaar	98/210
Saving Private Ryan (comm.)	UIP	2 min.	12 jaar	98/110
Scream 2 (comm. trailer 1)	RCV	15 min.	16 jaar	98/070
Scream 2 (comm. trailer 2)	RCV	15 min.	16 jaar	98/071
Scream 2 (comm.)	RCV	15 min.	div.	98/069
Scream 2 (comm.)	RCV	1 min.	12 jaar	98/078
Siberia (comm.)	Warner Bros.	3 min.	AL	98/185
Snake Eyes (comm.)	Buena Vista	2 min.	12 jaar	98/236
Sphere (comm.)	Warner Bros.	2 min.	12 jaar	98/068
Titanic (comm.)	20th Century	8 min.	div.	98/235
Titanic (comm.)	Liberty Films	1 min.	AL	98/239
Truman Show, The (comm.)	UIP	5 min.	AL	98/249
What Dreams May Come (comm.)	Polygram	2 min.	AL	98/289
Wild Things (comm.)	Columbia	1 min.	AL	98/169
X-Files: The Movie (comm.)	Columbia	2 min.	12 jaar	98/165
Zeus en Roxanne (comm.)	RCV	2 min.	AL	98/181

AL = alle leeftijden

AL (drie) = alle leeftijden met driehoekje (ouderlijke begeleiding gewenst)

AL (vier) = alle leeftijden met vierkantje/familiefilm

12 jaar = vanaf 12 jaar

12 jaar (drie) = vanaf 12 jaar met driehoekje (ouderlijke begeleiding gewenst)

16 jaar = vanaf 16 jaar

Bijlage 9 Bezoek Top 20

Titel	Distr.	Bezoekers (x1000)	NFK
1 Titanic	CTF	3.424	12
2. Armageddon	BVI	747	12
3. Saving Private Ryan	UIP	726	16
4. Seven Years in Tibet	RCV	555	12
5. Flubber	BVI	537	AL (vierkantje voor NL versie)
6. Deep Impact	UIP	527	12
7. Tomorrow Never Dies	UIP	521	12
8. Lethal Weapon IV	WB	508	16
9. Abeltje	WB	497	AL (met ouderlijke begeleiding)
10. Dr. Doolittle	CTF	483	AL
11. There's Something About Mary	CTF	433	AL
12. The Horse Whisperer	BVI	347	12
13. Devil's Advocate	WB	338	16
14. Mulan	BVI	324	AL
15. Godzilla	CTF	303	12
16. The Truman Show	UIP	299	12
17. As Good As It Gets	CTF	287	AL
18. The X-Files Movie	CTF	259	12
19. 6 Days, 7 Nights	BVI	257	AL
20. Good Will Hunting	RCV	249	AL

Bron: NFC 'Holland Film Nieuws', april 1999.